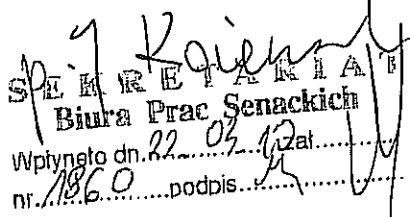

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 18 marca 2010 r.

DRE-III-0700-10/10

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie z dnia 16 lutego 2010 r., znak: BPS/DSK-043-2398/10 oświadczenia złożonego przez senatora Kazimierza Kleinę podczas 48. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 lutego 2010 r., w sprawie zawieszania działalności gospodarczej prowadzonej w formie spółki cywilnej i postawionych w związku z tym pytań:

Czy istnieje możliwość takiego dostosowania przepisów, które umożliwiłoby przedsiębiorcom prowadzącym więcej niż jeden rodzaj działalności zawieszenie tylko jednej z nich w ramach np. spółki cywilnej?

Czy osoba, która prowadzi tylko jeden rodzaj działalności w ramach spółki cywilnej, w przypadku braku możliwości zawieszenia działalności ze względu na pozostałych członków spółki, może zostać zwolniona z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne? uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (dalej: ustawy SDG) (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, o czym stanowi art. 14a ust. 3 ustawy SDG. Literalne brzmienie normy wyraźnie wskazuje, iż zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne jedynie wówczas, gdy dotyczy każdego rodzaju działalności oraz wszystkich form wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

Dodatkowo ustawa SDG określa szczegółowo prawa i obowiązki przedsiębiorcy w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, a mianowicie przedsiębiorca:

- 1) ma prawo wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów;
- 2) ma prawo przyjmować należności lub obowiązek regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) ma prawo zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;
- 4) ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) wykonuje wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- 6) ma prawo osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 7) może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą.

W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne pod warunkiem jej zawieszenia przez wszystkich wspólników (art. 14a ust. 2 ustawy SDG).

Jeżeli ten warunek nie zostanie spełniony, w takim przypadku uznaje się, że przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej traktowani będą w sferze praw i obowiązków, szczególnie w sferze podatkowej oraz ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, tak jakby nadal wykonywali działalność gospodarczą. Nie będzie miał do nich zastosowania art. 14a ustawy SDG.

Na bazie obowiązujących przepisów, nie jest możliwe skorzystanie z instytucji zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej dla zawieszenia jednego rodzaju działalności gospodarczej albo zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej wykonywanej jako wspólnik spółki cywilnej.

Dla celów ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego, wspólnicy spółek cywilnych traktowani są jak osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Zatem do każdego ze wspólników spółek cywilnych stosuje się takie same zasady podlegania wymienionym ubezpieczeniom oraz ustalania podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia, jak dla osób, które samodzielnie prowadzą działalność gospodarczą.

Odnosząc się szczegółowo do przedstawionego przez Pana Senatora problemu, należy zauważyć, że spółka cywilna nie stanowi samodzielnego podmiotu prawa, podmiotami prawa pozostają wspólnicy spółki cywilnej. W związku z tym spółka cywilna nie ma własnego mienia - nabywane prawa i zaciągane zobowiązania wchodzą do wspólnego majątku

wspólników, stanowiącego ich współwłasność łączną. Także wspólnicy, nie spółka, prowadzą ewentualne przedsiębiorstwo, które podlega rejestracji w ewidencji działalności gospodarczej. Zawierając umowę wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego (art. 860 § 1 *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny*, Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.). Do osiągnięcia celu spółki zazwyczaj niezbędne jest utworzenie majątku wspólnego, który powstaje z praw wniesionych w postaci wkładów oraz z usług wspólników. Za zobowiązania zaciągnięte w związku z działalnością spółki wspólnicy odpowiadają solidarnie. Prawo do udziału w zyskach oraz obowiązek pokrywania strat mają wszyscy wspólnicy. Prawa, jak i obowiązki wspólników mogą, choć nie muszą, zostać skorelowane z wysokością wkładów. Należy podkreślić, że w umowie spółki można inaczej, niż wskazuje Kodeks cywilny, ustalić stosunek udziału wspólników w zyskach i stratach, można nawet zwolnić niektórych wspólników od udziału w stratach, natomiast nie można wyłączyć wspólnika od udziału w zyskach, zgodnie z art. 867 § 1 K.c.

Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej przez jednego ze wspólników spółki cywilnej rodziłoby także duże wątpliwości, np. w zakresie ponoszenia odpowiedzialności, przez wspólnika niewykonywającego działalności gospodarczej, za zobowiązania spółki zaciągnięte w czasie, kiedy zawiesiłby wykonywanie działalności gospodarczej. Analogiczna sytuacja dotyczy także jego udziału w zyskach spółki.

Wobec powyższego nie można pozytywnie odnieść się do propozycji Pana Senatora umożliwienia zawieszenia działalności gospodarczej przez jednego ze wspólników spółki cywilnej tak, aby był on zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, a pozostali wspólnicy kontynuowaliby działalność gospodarczą spółki.

Natomiast odnosząc się do sytuacji, gdy przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej oraz działalność w innej formie (samodzielnie wykonywana działalność), chce kontynuować działalność poza działalnością spółki, to w obecnym stanie prawnym ma taką możliwość poprzez wystąpienie ze spółki. W przeciwnym wypadku, zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej przez pozostałych wspólników spółki cywilnej, na bazie obowiązujących przepisów, nie będzie skuteczne.

Ten problem został dostrzeżony także w Ministerstwie Gospodarki i odpowiednia zmiana *ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej* została zaprojektowana oraz włączona do *projektu ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców*, aktualnie poddawanego konsultacjom społecznym i międzyresortowym.

Zakłada się, że na podstawie wprowadzonej regulacji przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w różnych formach organizacyjno - prawnych, będzie mógł zawiesić wykonywanie działalności w jednej z tych form.

Z wyżej

MINISTER
z up
Rafał Barański
PODSEKRETARZ STANU

